

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра економічної географії та екологічного менеджменту

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

МЕТОДОЛОГОГІЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Освітньо-професійна програма: Менеджмент туристичної індустрії

Спеціальність: 073 Менеджмент

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) рівень вищої освіти
географічного факультету

Мова навчання: українська

Розробник: доктор педагогічних наук, доцент кафедри економічної географії
та екологічного менеджменту, д.п.н. Чубрей О.С.

Профайл викладача (-ів): <http://ecogeo.cv.ua>

Контактний тел. : 099-649-34-24

E-mail: o.chubrey@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle: <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=4717>

Консультації: очні консультації: четвер з 16.00 до 17.00;
онлайн-консультації: вівторок 16.00-17.00;
очні консультації за попередньою домовленістю

1. Анотація дисципліни. Сучасний етап науково-технічного розвитку суспільства висуває нові, більш високі вимоги щодо творчого потенціалу фахівців, які мають володіти сучасною методологією та новими науковими методами наукового дослідження, уміти орієнтуватися в потоці наукової інформації, знаходити найбільш раціональні конструкторські, технологічні та організаційні рішення. Сьогодні при працевлаштуванні перевага надається тим випускникам закладів вищої освіти, які здатні досліджувати процеси і явища та об'єкти застосування їх знань з метою виявлення прихованих можливостей цих об'єктів та спрямування процесів в них у необхідному напрямку. Тому для здобувачів вищої освіти, з-поміж навчальних дисциплін науково-дослідницького спрямування однією з ключових є навчальна дисципліна «Методологія і організація наукових досліджень».

2. Мета навчальної дисципліни: підготовка та залучення здобувачів вищої освіти до здійснення науково-дослідницької діяльності, ознайомлення їх зі стратегією та тактикою проведення наукових досліджень, надання їм певних знань щодо методології, методики й інструментарію дослідження в менеджменті.

Завдання дисципліни: сформувати у здобувачів вищої освіти систему знань, розширити спектр знань у сфері методології наукових досліджень, дати необхідні знання та практичні навички у сфері економічних досліджень, сприяти творчому розумінню економічних проблем, застосуванню різноманітних методів досліджень. Це сприятиме розвитку професійних умінь з формулювання та презентації результатів проведених наукових досліджень фахівців в економічній сфері.

3. Пререквізити. Навчальна дисципліна вивчається у 9-му семестрі. Здобути здобувачем вищої освіти знання при вивченні дисципліни є необхідними таких складових подальшого навчання, як «Методика викладання фахових дисциплін», міждисциплінарна курсова робота, виробнича практика, асистентська практика, випускна кваліфікаційна робота.

4. Результати навчання:

Загальні компетентності:

здатність проведення досліджень на відповідному рівні; навички використання інформаційних та комунікаційних технологій; здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів; здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани; здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

Програмні результати:

критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах; ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1 Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни «Методологія і організація наукових досліджень»												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	Змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	9	4	120	2	15	15	-	-	90		залік

5.2 Структура і зміст навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			С.р.	у тому числі		
		л	прак	сем.		л	сем	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1.								
Основи методології наукових досліджень								
Тема 1. Роль і завдання науки в сучасних умовах. Наукова діяльність в Україні. 1. Поняття, зміст та предмет науки як системи знань. 2. Сутність, завдання та класифікація наукових досліджень. 3. Особливості творчої та дослідницької діяльності. 4. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів 5. Ступені вищої освіти. Наукові ступені. Вчені звання. Вищі академічні звання 6. Наукові заклади України 7. Наукова діяльність, її види та форми. Форми організації та управління наукою в Україні 8. Науково – технічний потенціал України	16	2	2		12			
Пактична робота №1								

Тема 2. Наукове дослідження та методика його виконання в економіці 1. Наукове дослідження як основна форма наукової діяльності 2. Етапи наукового дослідження 3. Тема дослідження. Постановка мети дослідження. Формулювання завдань дослідження 4. Взаємозв'язок проблеми, мети, об'єкта, предмета і назви теми наукового дослідження Пактична робота №2	14	2	2		10			
Тема 3. Технологія дослідницької роботи та методологія наукового дослідження 1. Поняття методології наукового дослідження 2. Логіка пізнавального пошуку в науковому дослідженні та загальнонаукові принципи дослідження 4. Технологія дослідницької роботи та елементи наукової аргументації. 5. Методологія та організація наукових досліджень Пактична робота №3	17	2	4		11			
Тема 4. Інформаційне забезпечення наукового дослідження 1. Сутність інформації. Роль інформації в наукових дослідженнях 2. Джерела наукової інформації. Документальні джерела наукової інформації (первинні та вторинні) 3. Особливості пошуку, систематизації та використання інтернет-інформації 4. Етапи роботи з науковою літературою в бібліотеці. Складання бібліографії. Запис прочитаного. Анотація. Виписки. Конспект. Науковий огляд	13	2			11			

Разом за ЗМ1	60	8	8		44			
Змістовий модуль 2.								
Методика проведення наукового дослідження								
Тема 5. Рівні та методи наукового дослідження 1. Рівні наукового дослідження 2. Загальнонаукові методи дослідження 3. Конкретно-наукові методи дослідження 4. Комплексні дослідження 5. Методи експертних оцінок Пактична робота №4	16	2	2		12			
Тема 6. Ефективність науково-дослідних робіт 1. Результати НДР: загальна характеристика 2. Ефективність НДР: поняття та вимірювання 3. Вимірювання ефективності роботи вченого та наукових колективів Пактична робота №5	16	2	2		12			
Тема 7. Організація науково-дослідної роботи магістрів та аспірантів 1. Організація науково-дослідної роботи магістрів та правила оформлення магістерських робіт 2. Організація науково-дослідної роботи аспірантів та правила оформлення дисертаційних робіт 3. Рецензування науково-дослідних робіт 4. Моральна відповідальність ученого	14	2	-		12			
Тема 8. Підготовка і презентація результатів наукового дослідження 1. Форми представлення результатів досліджень 2. Характеристика окремих форм презентації результатів 3. Профіль науковця як інструмент презентації результатів 4. Індивідуальне завдання з дисципліни	14	1	3		10			

Пактична робота №6								
Разом за ЗМ 2	60	7	7		46			
Усього годин	120	15	15		90			

5.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1. Основи методології наукових досліджень	
1.	Практичне заняття №1. Тема: Знайомство із нормативно-правовою базою в галузі вищої освіти України (оцінювання -5 б)	2
2.	Практичне заняття №2. Тема: Аспекти академічної доброчесності (оцінювання -5 б)	2
3.	Практичне заняття №3. Тема: Наукове дослідження та методика його виконання (оцінювання -5 б)	4
	Змістовий модуль 2. Методика проведення наукового дослідження	
4.	Практичне заняття №4. Тема: Опрацювання літературних джерел з тематики наукового дослідження (оцінювання -5 б)	2
5.	Практичне заняття №5 Тема: Вивчення методів дослідження (оцінювання -5 б)	2
6.	Практичне заняття №6 Тема: Формування тез та участь в науковій конференції (оцінювання -5 б)	3
Всього		15

5.4. Тематика індивідуальних науково-дослідних завдань

(виконуються по бажанню здобувачів вищої освіти)*

(оцінювання: одне НДЗ -5 б.)

1. Організація науково-дослідної діяльності в Україні.
2. Напрямки наукової інтеграції України у світове співтовариство в умовах глобалізації науки.
3. Підходи та критерії вибору методології і методів в економічних дослідженнях.
4. Методи прогнозування та оптимізації.
5. Картограми і картодіаграми.
6. Форми обміну науковою інформацією.
7. Оцінка внутрішнього та зовнішнього середовища, вимоги щодо проведення статистичних спостережень.
8. Класифікація моделей, вимоги до моделей.
9. Реферативний виклад матеріалу, його особливості.
10. Особливості підготовки до захисту та захист магістерської роботи

5.5. Самостійна робота студентів (кожна тема оцінюється в 5 балів).

Форма контролю у вигляді усного або письмового опитування)

Модуль №1. Основи методології наукових досліджень

Тема 1. Сутність, предмет та метод наукових досліджень. Організація наукових досліджень (тема оцінюється в 5 балів).

Наука як сфера людської діяльності. Предмет і сутність наукових досліджень. Методи досліджень та їх класифікація. Категоріальний апарат наукового дослідження. Комплексно-цільові програми науково-дослідної діяльності.

Науково-дослідницька діяльність та її види. Об'єкт та предмет наукового дослідження. Процес та етапи проведення наукового дослідження. Сутність дослідного етапу наукового дослідження. Етапи узагальнення, апробації і реалізації результатів дослідження. Ефективність наукових досліджень.

Тема 2. Методологія та методика наукових досліджень (тема оцінюється в 5 балів).

Поняття про методологію та методи наукових досліджень. Визначення понять наукове дослідження, "науково-дослідний процес", "фактора" та його вплив на досліджуваний об'єкт. Загальнонаукові методи дослідження. Методи теоретичних досліджень. Конкретно-наукові (емпіричні) методи дослідження. Процедури у наукових дослідженнях.

Тема 3. Економіко-статистичні методи дослідження в міжнародній комерції (тема оцінюється в 5 балів).

Загальні принципи застосування економіко-статистичних методів в наукових дослідженнях. Економіко-статистичні та функціонально-вартісні методи дослідження. Методи аналізу стану та динаміки явищ і процесів. Методи факторного аналізу.

Абсолютні і відносні величини та графічний спосіб відображення даних в наукових дослідженнях

Суть, види та одиниці виміру абсолютних величин. Суть, види та одиниці виміру відносних величин. Суть і призначення графіків. Основні види графіків.

Тема 4. Інформаційне забезпечення наукової роботи (тема оцінюється в 5 балів).

Суть і види науково-технічної інформації. Методи пошуку і збору наукової інформації. Аналіз та інтерпретація інформації. Організація роботи з науковою літературою.

Модуль 2. Методика проведення наукового дослідження

Тема 5. Методика проведення теоретичних і експериментальних досліджень (тема оцінюється в 5 балів).

Загальні відомості про теоретичні дослідження. Експеримент як засіб отримання нових знань. Розробка методики експерименту, обробка експериментальних даних. Вибіркові оцінки коректності математичної обробки результатів експерименту.

Тема 6. Комп'ютерні технології та економіко-математичне моделювання у наукових дослідженнях. (тема оцінюється в 5 балів).

Поняття автоматизованої системи обробки інформації (АСОІ). Сучасні комп'ютерні технології та Інтернет в економічних дослідженнях. Сутність, методи, основні постулати економіко-математичного моделювання в науковій роботі. Співвідношення між моделлю та системою.

Тема 7. Види та особливості викладу результатів наукових досліджень за економічним напрямом. (тема оцінюється в 5 балів).

Науково-дослідна продукція: поняття, функції, основні види. Зміст та особливості оформлення монографії. Зміст та особливості оформлення наукової статті. Зміст та

особливості оформлення тез і матеріалів доповідей. Зміст та особливості оформлення наукового звіту.

Тема 8. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження (тема оцінюється в 5 балів).

Загальні положення щодо вимог підготовки магістерських робі. Структура та обсяг роботи. Написання розділів роботи. Технічне оформлення магістерської роботи.

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
зараховано	A (90-100)	відмінно
зараховано	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
зараховано	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
не зараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота) ЗМ 1.					Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота) ЗМ 2.					К-сть балів, залік	Сумарна к-сть балів
T1	T2	T3	T4	МКР №1	T5	T6	T7	T8	МКР №2		
7	7	7	2	7	7	7	2	7	7	40	100

7. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- проекти (індивідуальні та командні проекти та ін.);
- реферати;
- есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Форми та методи оцінювання

- форми поточного контролю: тестування;
- експрес-опитування;
- контрольні, самостійні роботи за індивідуальними завданнями;
- участь в дискусіях, усна відповідь;

- презентації результатів виконання індивідуальних завдань, реферативних робіт;
- індивідуальні та командні проекти;
- електронний контроль виконання завдань з курсу, що представлені на платформі <https://moodle.chnu.edu.ua>
- підсумкова форма контролю – залік.

Політика оцінювання

• **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

• **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

• Питання плагіату та академічної доброчесності регламентуються ЗУ «Про вищу освіту» та локально-правовими актами ЗВО: Правила академічної доброчесності у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1EzBsehqERCEzxJwWe-rz6_eTUFUBGv4o/view.

• Положення про виявлення та запобігання плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/16eJk4gKG5oJII2ot4UeSq2_BSgadrPl_/view

• та Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича https://drive.google.com/file/d/1CB4AIMVXSAYkF_CepI-k98GPc9E8KznQ/view

• **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

• **Політика щодо визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти:** Відповідно до «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (протокол No10 від 28 жовтня 2019 року)» (<https://drive.google.com/file/d/1o0CFtXHLrgqS-T43aFun6blUvZO7Z0z1/view>) допускається зарахування практичних занять, навчальних елементів та отримання додаткових балів при наявності сертифіката (свідчення, тощо) отриманого здобувачем у неформальній освіті (курси, тренінги) з вивчення тем охоплених змістовим наповнення курсу.

За умови проходження навчальних тренінгів (виконання всіх завдань та отримання сертифікату), що відповідають тематиці навчальної дисципліни на платформах Prometheus, На Урок, EdEra та інших фахових платформах студент може отримати додатково 0,5 бала за 1 год. навчання до підсумкової оцінки.

8. Форми поточного та підсумкового контролю

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали).

Форми поточного контролю:

- усна (індивідуальне, фронтальне, групове опитування, участь у дискусіях);
- захист презентації;

– письмова (тестування на платформі дистанційного навчання, вирішення ситуативних завдань, ІНДЗ, захист проєктів);

Форма підсумкового контролю :залікт.

Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- словесні: бесіда, пояснення, робота з електронною книгою, інструктаж.
- наочні демонстрація відео, презентації
- практичні: написання конспекту занять, проведення фрагментів занять.
- методи стимулювання пізнавального інтересу: дискусії, педагогічні ігри, проблемний метод, кейси, тренінги.
- інтерактивні методи: “мозковий штурм”, “дуель”, “мікрофон” та ін.;
- дистанційні методи та інші сучасні методи навчання.

1. Контроль засвоєння лекційного і самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу здійснюється на основі **поточного контролю** та **модульного письмового тестування, оцінювання письмового виконання завдань, усного опицвання**.

2. Контроль засвоєння знань та набуття умінь і навичок при виконанні практичних робіт здійснюється шляхом **їх поточної перевірки й оцінювання**.

3. Контроль за виконанням ІНДЗ (за бажанням студента) здійснюється шляхом **оцінювання виконаних проєктів та усного індивідуального захисту дослідження**.

4. Матеріал для **самостійної роботи студентів**, який передбачений в темі практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (презентацій, тематичних тестувань, кейси). Кількість передбачених балів за різні види робіт зазначені у силабусі, робочій програмі, в системі дистанційного навчання Moodle, куди за умови онлайн-навчання студенти завантажують роботи, і де здійснюється тестовий контроль, та оголошуються під час занять (або виставляються в Moodle). Матеріал, винесений на самостійне опрацювання включений до тестів модульного і підсумкового контролю.

Тестові завдання різних форм розроблені до змістових модулів і покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Загалом весь матеріал курсу поділений на два змістових модуля і підсумковий, які передбачають поступове накопичення балів упродовж семестру: ЗМ1 передбачає накопичення 30 балів, ЗМ2 – 30 балів, підсумковий модульний контроль – 40 балів, що в сумі складає 100 балів за семестр. Пройдений тест по кожній темі оцінюється в 2 бали, практичне заняття – 5 б. Додатково студент може отримати до 5 балів за виконання кожного ІНДЗ до підсумкової суми балів. При цьому в екзаменаційній відомості зазначається кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою. Підсумкова оцінка (оцінка за **залік**) з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності, неформальне навчання та за виконані ІНДЗ.

Зустріч зі стейкхолдерами та менторами

Впродовж вивчення курсу під час проведення лекційних та практичних занять а також в поза аудиторний час вбуватимуться зустрічі зі стейкхолдерами та менторами. Цінним є можливість проведення тренінгів та вивчення практичного досвіду викладачів в закладах вищої освіти України.

Неформальна освіта

Неформальна освіта за темами курсу. Форми неформальної освіти: очна (тренінги, майстер-класи, семінари, майстерні тощо), дистанційна (дистанційні курси, семінари, конференції, вебінари).

Де здобути: неурядові установи, приватні особи, платформи дистанційного навчання, онлайн платформи (На Урок, Prometheus, EdEra тощо).

Оцінювання 0,5 бала за 1 год. навчання.

9. Рекомендовані джерела:

7.1 Фахова

1. Закон України «Про вищу освіту» : станом на 1 лип. 2014 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень: навч. посібник. Суми: Сум ДПУ імені А.С.Макаренка, 2016. 260с.
3. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: посібник Харк. нац. аграр. ун-т. Х.: ХНАУ, 2017. 57 с.
4. Данильян О. Г. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
5. Євтушенко М.Ю., Хижняк М.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
6. Ладанюк А.П., Власенко Л.О., Кишенько В.Д. Методологія наукових досліджень: навч. посібник. НУХТ, 2018. 352с.
7. Швець Ф.Д. Методологія та організація наукових досліджень. Навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2016. 151с.
8. **Чубрей О. С.** Система підготовки майбутніх учителів географії до професійної діяльності на засадах компетентнісного підходу: [моногр.]. Чернівці: Технодрук, 2020. 376 с.

7.2 Допоміжна

1. Бірта Г.О., Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посібник. К. «Центр учбової літератури», 2014. 142с.
2. Гуткевич С.О., Пугачова К.М., Магістерська робота: методика написання та захисту: навчальний посібник по методиці написання магістерської роботи. Київ : Видавничий дім "Гельветика", 2017. 200 с.
3. **Чубрей О. С.** Сучасний стан та перспективи професійної підготовки майбутніх вчителів географії. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*: зб. наук. праць. Київ, 2017. Вип. 21, кн. 3, т. 4. Темат. вип. «Вища освіта України у контексті інтеграції до Європейського освітнього простору». С. 550–558.
4. **Chubrei O.** Concepts and Requirements for the Structural-Functional Model of the Professional Trainings System of Future Geography Teachers. *Journal of Education, Health and Sport*. 2019. № 9 (10). P. 166–171. URL: <http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/7596>
5. **Chubrei O.** Relationship of Compositions, Criteria and Indicators of Preparation of a Future Geography Teacher to Professional Activities on the Basis of a Competence Approach. *Journal of Education, Health and Sport*. 2019. № 9 (8). P. 1007–1013. URL: <http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/747>.
6. **Чубрей О. С.** Особливості професійної підготовки майбутніх учителів географії в країнах дальнього зарубіжжя. *Молодий вчений*: наук. журн. 2019. № 4 (68). С. 82–85.
7. Victorii V. Yavorska, Nadiia V. Chyr, Andriy V. Melnyk, Ihor V. Hevko, **Oleksandra S. Chubrei**, Alexander V. Hryhoriev. Spatial analysis of natural reserve fund of the Zakarpatska

Oblast. JOURNAL OF GEOLOGY, GEOGRAPHY AND GEOECOLOG. Дніпро, 2021. Вип.30(3). Journal home page: geology-dnu.dp.ua. Doi: 10.15421/11215501C. 597-606.

8. V. Yavorska, K. Kolomiyets, V. Trigub, I. Hevko, **O. Chubrei**. Problems of formation of ecological networks for environmental safety of Odesa region/ Проблеми формування екологічних мереж екологічної безпеки Одеської області, IV International Scientific Congress SOCIETY OF AMBIENT INTELLIGENCE 2021 (ISCSAI 2021).

9. Vasyl Kovalchuk, Ivan Prylepa, **Oleksandra Chubrei**, Inna Marynchenko, Vitalii Opanasenko, Yevhenii Marynchenko. (2022). Development of Emotional Intelligence of Future Teachers of Professional Training. *International Journal of Early Childhood Special Education (INT-JECSE)*, 14(1): 39-51. DOI: 10.9756/INT-JECSE/V14I1.221006

10. Kolotukha, O., Myrhorodska, O., Pidhirna, V., & **Chubrei, O.** (2022). UKRAINE'S POTENTIAL FOR ACTIVE TOURISM – AN ATTEMPT AT ANALYSIS. *GeoJournal of Tourism and Geosites*, 41(2), 433–439.

11. **Чубрей О.**, Мудренко А., Шепель О. Формування професійної компетентності студентів в умовах адаптивно-цифрового середовища закладу вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжсвізівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: 2021. Вип. 46. Том 2. С. 185-193.

12. **Чубрей О.С.**, Зарубіна А.В., Голубець І.М. Ринок туризму: пандемічні проблеми та новітні перспективи. *Наукові перспективи*. Київ, 2022. Вип.1(19). С. 391-403.

13. **Чубрей О.С.**, Герецун І. В., Поліщук Б.О. Формування системи ефективного управління розвитком туристичної сфери м. Києва на сучасному етапі *The 11th International scientific and practical conference “New Challenges and Threats in Science”* (November 16-17, 2020) Pegas Publishing, Canada, Vancouver. 2020. Р. 64–67.

14. **Чубрей О.С.**, Золотунець Д.В. Використання віртуальних екскурсій як елемент впровадження інноваційних технологій у туристичну галузь в умовах пандемії. *Problems and innovations in science vol. 1 abstracts of i international scientific and practical conference great britain, london 4 – 5, may 2020*. С. 106-110.

15. Підгірна В. Н., Ячнюк М. О., **Чубрей О. С.** Особливості функціонування ринку туристичних послуг України на сучасному етапі // *Achievements and prospects of modern scientific research. Abstracts of the 2nd International scientific and practical conference*. Editorial EDULCP. Buenos Aires, Argentina. 2021.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання ДСТУ 8302:2015. Електронний ресурс. URL: http://knmu.kharkov.ua/attachments/3659_8302-2015.PDF

2. Всесвітній банк. URL: <http://www.worldbank.org>.

3. Приклади оформлення бібліографічного опису відповідно до ДСТУ 83.02:2015. URL: <http://aphd.ua/prykladyoformlennia-bibliohrafichnoho-opysu-vidpovidno-do- dstu-83022015/>

4. Європейська комісія. Сторінка новин. URL: <http://europa.eu.int/news.en.htm>

5. Євростат. URL : <http://europa.eu.int/comm/eurostat>.

6. Законодавство України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

7. Міжнародна торгова палата. URL: <http://www.iccwbo.org>.

8. Міжнародна фінансова корпорація. URL: <http://www.ifc.org>.

9. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua/>

10. Інститут міжнародної економіки URL: <http://www.iie.com>

11. ОЕСР. URL: <http://www.oecd.org>.

12. Світова організація торгівлі. URL: <http://www.wto.org>.

